

Θέμα 18ο: Σάββατο 4 / Κυριακή 5 Μαρτίου 2023

Ο Ι Α Γ Ι Ο Ι Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ο Ι

Διήγηση

Είχαν και οι δύο το ίδιο όνομα Θεόδωρος! Και τι δε θα τους θύμιζε κάθε φορά που το άκουγαν! Υπέροχο όνομα! Συνθηματικό! Θεόδωρος!

—«Θεού δώρο» να γίνεις για το περιβάλλον σου, Θεόδωρε!

—«Δώρο στον Θεό» να δώσεις τον εαυτό σου!...

Και οι δύο έννοιες ηλέκτριζαν τους γενναίους αυτούς στρατιώτες! Γιατί οι δύο Θεόδωροι, πριν καταταγούν στον στρατό των Ρωμαίων κατακτητών της πατρίδας τους, είχαν καταταγεί στον τιμημένο στρατό του Ουράνιου Βασιλιά, του Χριστού! Ήταν Χριστιανοί!

Μη νομίσουμε πως είχαν γνωριστεί και ήταν από μικροί φίλοι. Ούτε ότι πολέμησαν την ίδια εποχή και στο ίδιο τάγμα. Ή ότι μαρτύρησαν μαζί, με τα ίδια βασανιστήρια! Εκείνο που τους ένωσε στα μάτια των Χριστιανών, στις αργογραφίες της Εκκλησίας μας, σε ονομασίες ιερών Ναών, είναι ότι ανταποκρίθηκαν και οι δύο στο όνομά τους! Έγιναν «Θεόδωροι»! Έκαναν δώρο στον Χριστό τον εαυτό τους! Έγιναν δώρο του Θεού για τον κόσμο! Αγάπησαν και οι δύο τον Χριστό με όλη την καρδιά τους! Στρατιώτες και οι δύο για την Πατρίδα τους. Αλλά κυρίως στρατιώτες του Χριστού. Ομολόγησαν και υπερασπίστηκαν το όνομά Του ηρωικά ως τον θάνατο! Η Εκκλησία μας τους τιμά και χωριστά αλλά και μαζί το πρώτο Σάββατο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Στην Ηράκλεια του Πόντου έζησε τα παιδικά του χρόνια ο Στρατηλάτης αρχές του 4ου αι. μ.Χ. Στο χωριό Χουμαλιά, κοντά στην Αμάσεια του Πόντου, ο Τήρων τέλη του 3ου αι. μ.Χ.

Είναι τα τελευταία χρόνια των διωγμών κατά των Χριστιανών' κι έχουν πολύ σκληρόνει. Όμως ακριβώς αυτό κάνει πιο θαυμαστή την ιστορία των δύο Θεοδώρων! Ζουν σε περιβάλλον ειδωλολατρικό. Κι αυτό σημαίνει για ένα παιδί κίνδυνος να παρασυρθεί στο ψέμα, στην αμαρτία, στην κακότητα. Να ξεστρατίσει από τον δρόμο του Χριστού. Να λατρέψει τα είδωλα. Δηλαδή τα κάθε είδους κατασκευάσματα του Πονηρού!

Τα παιδιά όμως αυτά μεγαλώνουν σαν κρίνα μέσα σε βούρκο! Ξέρουν να δίνουν διαταγές στον εαυτό τους'

—Όχι εδώ! Κίνδυνος! Όχι εκεί! Αμαρτία!

—Μη! Αυτό δεν ταιριάζει σε Χριστιανό!...

— Αυτό λερώνει την καρδιά. Αυτό χαλάει το χαρακτήρα! Κλείσε εδώ τα μάτια και τα αυτιά σου!

— Φύτεψε στην καρδιά σου της αρετής τα λουλούδια!

— Σήκωσε τον νου σου ψηλά· στο φως του Χριστού!

Ίσως να ήταν καλοί Χριστιανοί και οι γονείς τους — το πιο πιθανό — και να τους είχαν διδάξει τον λόγο του Θεού. Ίσως να οδηγήθηκαν κοντά στον Χριστό από τους ευλαβείς ιερείς της τοπικής Εκκλησίας. Ίσως και από κάποιους καλούς Χριστιανούς. Ένα είναι το θαυμαστό και το σίγουρο! Όταν ήρθε η ώρα στα 18 τους χρόνια να καταταγούν στον στρατό, ήταν δύο Χριστιανοί νέοι που έλαμπαν από τη Χάρη και το Φως του Χριστού! Με αρετή και ωριμότητα! Χαρακτήρα καλλιεργημένο! Συμπεριφορά αξιοθαύμαστη! Τι σημαίνει αυτό;

— Ότι, ως παιδιά, αγωνίστηκαν να νικήσουν το κακό. Όχι μόνο να ξεριζώσουν τα ελαττώματα και τις αδυναμίες τους, Αλλά και στη θέση τους να φυτέψουν το θείο σπόρο, που βλασταίνει καρπούς αρετής.

Θαύμαζαν όλοι το ωραίο τους παράστημα, την ομορφιά και τη λεβεντιά τους! Αλλά ομορφιά και ωραίο παράστημα έχουν και άλλα παιδιά και άλλοι νέοι. Εκείνο που διέκρινε τους δύο Θεόδωρους ήταν αυτά που αναφέραμε πριν. Το φως της αγνής τους ζωής, της Χριστιανικής αρετής τους! Αυτό τους χάριζε γενναιοψυχία και θάρρος. Αυταπάρνηση και αφοσίωση στο καθήκον. Υπακοή στους ανωτέρους τους! Ευγένεια σε όλους! Τη σπάνια για την εποχή εκείνη καλοσύνη! Την άγνωστη έως τότε αγάπη! Και πόσο αγωνίστηκαν για να κρατήσουν ακέραιες τις αρετές αυτές, μέσα στο εντελώς αντίθετο περιβάλλον του Ρωμαϊκού στρατού! Μα οι αρετές αυτές δεν άργησαν να τους προδώσουν! Ποιος είχε τότε τέτοιο μεγαλείο ψυχής, τέτοιο χαρακτήρα, εκτός από τους Χριστιανούς;

Κι ελάτε τώρα να θαυμάσουμε αυτή την αγία υπεροχή τους και στο μαρτύριό τους για τον Χριστό! Θα τους χωρίσουμε λοιπόν για λίγο.

Πρώτος μαρτύρησε ο Τήρων, ο νεοσύλλεκτος δηλαδή. Σκληρός ο διωγμός αυτός του Διοκλητιανού. Και ο συναυτοκράτοράς του Μαξιμίνος στην Ανατολή κατά κοπάδια οδηγεί τους Χριστιανούς στο Μαρτύριο. Πλησιάζουν οι ημέρες μιας ειδωλολατρικής γιορτής. Διαταγή αυστηρή και στην Αμάσεια όλοι να λάβουν μέρος. Πολλοί Χριστιανοί, με την πρόφαση κάποιου ταξιδιού, απομακρύνθηκαν. Το ίδιο σκέφθηκε να κάνει και ο Θεόδωρος. Είχε άλλωστε και μια αποστολή για την πόλη Ευχάιτα. Με αυτή τη δικαιολογία έφυγε και έτσι ξέφυγε την ειδωλολατρική παγίδα!

Τι συνέβη εκεί στα Ευχάιτα; Πληροφορήθηκε ότι στο κοντινό πυκνό δάσος είχε τη φωλιά του ένα μεγάλο και φοβερό φίδι (δράκος). Ήταν ο φόβος και ο τρόμος της περιοχής, και κανείς δεν μπορούσε να πλησιάσει στο δάσος. Νέος, γενναίος και συνηθισμένος από μικρός να κάνει

πάντα το καλό ο Θεόδωρος, πήρε το κοντάρι του και καβάλα στο άλογό του έτρεξε να σκοτώσει τον δράκο! Πριν πλησιάσει, μία γνωστή του ευγενής κυρία, η Ευσέβεια, τον συναντά.

—Πού πηγαίνεις από εδώ, Θεόδωρε;

—Να σκοτώσω τον δράκο! Να ελευθερωθεί ο τόπος από το θειό!

—Όχι, παιδί μου. Λυπήσου τα νιάτα σου Γύρισε πίσω. Σίγουρος θάνατος! Τραγικός! Θα σε κατασπαράξει. Ο Θεόδωρος ταπεινά χαμογέλασε.

—Θα με βοηθήσει ο Ιησούς Χριστός! της απάντησε.

Και με θάρρος προχώρησε. Άγριο και φοβερό ακούστηκε σε λίγο το σφύριγμα του φιδιού! Φωτιά και ορμή φύσηξε σαν είδε τον καβαλάρη! Ορθώθηκε έτοιμο να επιτεθεί! Ο Θεόδωρος έκανε με πίστη το σημείο του Σταυρού, ζύγιασε το σημάδι κι έριξε το κοντάρι του. Το θαύμα έγινε. Το πήρε στο κεφάλι! Σπαράζει το θειό. Με δυο - τρία χτυπήματα το αποτελειώνει. Καταλαβαίνετε τι πανηγύρι έγινε από τον γύρω κόσμο!

Μα ο Θεόδωρος ούτε στιγμή δε στέκει για να δεχτεί θαυμασμούς! Γυρίζει στο τάγμα του. Με χαρά τον υποδέχτηκε ο στρατηγός Βρίγκας. Αγαπούσε και εκτιμούσε τον Θεόδωρο. Ποια ήταν όμως η έκπληξή του, όταν κάποια μέρα παρατήρησε πως δεν παίρνει μέρος στη θυσία! Έπρεπε αμέσως να τον παραδώσει στον έπαρχο! Δεν ήταν σκληρός και απάνθρωπος ο Βρίγκας. Δεν ήθελε να τιμωρηθεί ο γενναίος στρατιώτης του. Ήταν όμως υποχρεωμένος να εμποδίσει την εξάπλωση του Χριστιανισμού μέσα στον στρατό. Πίστευε ότι αποτελεί κίνδυνο για την Αυτοκρατορία. Γι' αυτό καλεί κρυφά τον Θεόδωρο για να τον ανακρίνει. Τον πήρε με το καλό. Με υποσχέσεις για τιμές και δόξες! Ο Θεόδωρος όμως δεν κάμπτεται. Ομολογεί με θάρρος την πίστη του:

—Είμαι Χριστιανός. Τον Ένα και Μόνο Αληθινό Θεό λατρεύω! Τον Ιησού Χριστό!

Λυπήθηκε ο στρατηγός! Του δίνει λίγες μέρες προθεσμία, για να σκεφτεί καλύτερα. Μα, τι να σκεφτεί του Χριστού ο στρατιώτης! Η απόφασή του είναι οριστική. Εκμεταλλεύεται όμως την προθεσμία. Βρίσκει τρόπο να πλησιάσει τους άλλους Χριστιανούς στρατιώτες και να τους ενθαρρύνει. Να τους στηρίξει στην πίστη. Να τους τονώσει το φρόνημα, να μην αρνηθούν τον Χριστό.

—Θάρρος, αδελφοί!... Και τη ζωή μας να δώσουμε για του Χριστού την αλήθεια. Να λυτρωθεί ο κόσμος από των ειδώλων την πλάνη!... Και μια νύχτα, με ασυγκράτητη ορμή, μπαίνει σε έναν ειδωλολατρικό ναό, γκρεμίζει το ξύλινο άγαλμα της θεάς Ρέας και το κατακαίει!

Η εκπληκτική είδηση δεν άργησε να διαδοθεί. Ο υπηρέτης του Ναού Κρονίδης τα κατήγγειλε όλα! Ο ειδωλολατρικός όχλος μαίνεται!

Δεμένος τώρα με αλυσίδες μπροστά στον έπαρχο Πόπλιο ο Θεόδωρος! Αρχίζουν οι

φοβεροί ξυλοδαρμοί!

—Θυσίασε, ανόητε, στα είδωλα για να γλιτώσεις! Θάνατος φριχτός σε περιμένει!...

—Οι φοβερисμοί σου ούτε τα μικρά παιδάκια των Χριστιανών, δεν τρομάζουν! Και θα τρομάξουν ένα στρατιώτη;!... Ο θάνατος και τα βασανιστήρια μόνο τους δειλούς μπορούν να φοβίσουν. Με τη δύναμη του Ιησού Χριστού περιφρονώ τις απειλές σου.

Περνά τη νύχτα στη φυλακή. Δεμένος, πληγωμένος, αλλά με την προσευχή και τους ύμνους στα χείλη! Την άλλη μέρα τα μαρτύριά του ξεπερνούν κάθε θηριωδία! Του ξύνουν το σώμα με σιδερένια νύχια. Πλημμύρα το αίμα. Αβάσταχτοι οι πόνοι!

—Θυσίασε στους θεούς να γλιτώσεις! του φωνάζει ο έπαρχος.

—Σου είπα ότι μόνο τον Χριστό μου λατρεύω και αγαπώ! απαντά ο Θεόδωρος.

Θυμωμένος ο Πόπλιος διατάζει να τον ρίξουν στο φλογισμένο καμίνι! Με χαρά ο Θεόδωρος προχωρεί στη φωτιά και τον θάνατο! Θυμάται τους Τρεις Παίδες στην κάμινο των Βαβυλωνίων και βλέπει τις φλόγες σαν δροσιά ουράνια! Εκείνες τον τύλιξαν, για να μεταφέρουν τη γενναία ψυχή του στην αιώνια δόξα των Αγίων Μαρτύρων, κοντά στον Μέγα Μάρτυρα και Πρωταθλητή Χριστό!

17 Φεβρουαρίου! Μνήμη του Αγίου Μεγαλομάρτυρα Θεοδώρου του Τήρωνος!

Ας έρθουμε τώρα και στον άλλο Θεόδωρο, τον Στρατηλάτη! Στρατηλάτης! Και λέει η λέξη αυτή ότι ανέβηκε σε μεγάλα στρατιωτικά αξιώματα! Και όχι μόνο· αλλά και σε νικηφόρες εκστρατείες οδήγησε τα στρατεύματά του! Και λοιπόν; Γιατί τα περιφρόνησε αυτά όλα και προτίμησε το Μαρτύριο; Για τον Χριστό!

Ο Βασιλιάς, στο Ανατολικό Ρωμαϊκό κράτος, Λικίνιος είχε συμφωνήσει με το Διάταγμα των Μεδιολάνων του Μ. Κωνσταντίνου. Σύμφωνα με αυτό, το 313 μ.Χ. κηρύχθηκε ανεξιθρησκία. Ο Χριστιανισμός ήταν πιά θρησκεία ελεύθερη, και οι διωγμοί σταμάτησαν. Ο Λικίνιος όμως, ύστερα από λίγο, άρχισε και πάλι τις διώξεις κατά των Χριστιανών. Ακριβώς τότε ήταν που μαρτύρησε ο Στρατηλάτης! Ανάμεσα στο 328 - 334 μ.Χ.

—Λοιπόν; Είσαι Χριστιανός; του λέει ο Βασιλιάς!

—Είμαι!

—Και επιμένεις να είσαι;

—Μέχρι θανάτου!

—Αλλά τότε δεν μπορείς να είσαι στρατιώτης μου.

—Γιατί δεν μπορώ; Ποιος συνάδελφός μου μπορεί να με κατηγορήσει για παράλειψη καθήκοντος;

—Σε κατηγορώ εγώ! Ο Βασιλιάς σου! Ένας πιστός στρατιώτης ακολουθεί τη θρησκεία του κράτους και του στρατού. Και εσύ λατρεύεις τον Ναζωραίο!

—Δηλαδή τον Αληθινό Θεό!... απαντάει σεμνά και τολμηρά ο Θεόδωρος!

—Διατάζω την καθαίρεσή σου!

Ξεσπά ο Βασιλιάς! Φοβερή η ποινή!

—Αυτό σημαίνει: Σου παίρνω το αξίωμα. Σου αφαιρώ τα παράσημα και τη στολή σου και σε παραδίνω σε βασανιστικό θάνατο. Διάλεξε.

—Διαλέγω αυτά που είπες. Τον Βασιλιά Χριστό ποτέ δεν Τον αρνούμαι! Πόθος μου να πεθάνω γι' αυτόν!

Και τα βασανιστήρια άρχισαν! Τον μαστιγώνουν με δεμένες μολυβένιες σφαίρες στο μαστίγιο. Του μπήγουν σιδερένια νύχια στα πλευρά του! Τις πληγές του τις καίνε με αναμμένα δαδιά!... Η ανδρεία και η καρτερία του εκπλήσσουν όλους! Τον ρίχνουν στη φυλακή και, ύστερα από επτά ημέρες, ορίζεται η θανάτωσή του με θάνατο σταυρικό! Σκίρτησε από αγαλλίαση η καρδιά του Μάρτυρα! Δοξολογούσε τον Κύριο, που του χάριζε θάνατο σαν τον δικό Του! Σταυρικό!

Πλήθη λαού στον τόπο της σταυρώσεως! Χριστιανοί και ειδωλολάτρες. Αξιωματικοί και στρατιώτες!

Μα, τι παράδοξο! Ο σταυρωμένος αυτός ξεχνά του Μαρτυρίου τους πόνους! Πάνω από τον σταυρό, με δυνατή φωνή, μιλάει στα πλήθη! Κηρύττει τον Χριστό! Πώς ξεχύνεται η θεία φλόγα της αγάπης Του από την καρδιά του!

Και να το θαύμα! Ο θείος λόγος, που βγαίνει φλογερός από τα χείλη του, κερδίζει στον Χριστό πλήθος ειδωλολάτρες! Στρατιωτικούς και λαϊκούς! Ομολογούν κι αυτοί την πίστη τους στον Μόνο Αληθινό Θεό των Χριστιανών!

—Κίνδυνος! φωνάζει ο Λικίνιος! Αποτελειώστε τον γρήγορα!

Ένας δήμιος ανεβαίνει με σκάλα ψηλά στο σταυρό και κόβει το κεφάλι του σταυρωμένου Μάρτυρα!

8 Φεβρουαρίου! Μνήμη του Αγίου Μεγαλομάρτυρα Θεοδώρου του Στρατηλάτη γιορτάζει η Εκκλησία μας. Πόσο ωραία τον εγκωμιάζουν οι ύμνοι της!

Κατατρόπωσε του εχθρού την παράταξη! Αναδείχθηκε στολίδι της Εκκλησίας! Στύλος ασάλευτος! Στρατιώτης ανίκητος!

Αυτοί είναι, παιδιά, οι Άγιοί μας! Τα πρότυπά μας. Οι οδηγοί μας! Οι Άγιοι Μάρτυρες πρόγονοί μας!

Συζήτηση

Τι σημαίνει όμως η λέξη «Άγιος», που τόσο συχνά την ακούμε;

Ο άνθρωπος που αγάπησε τον Χριστό με όλη τη δύναμη της καρδιάς του! Αγάπησε τον Άγιο λόγο Του και το Άγιο θέλημά Του πιο πολύ από ό,τι άλλο στον κόσμο! Έγνοια του και αγώνας του να τα εφαρμόσει. Να ακολουθήσει σε όλα τον Χριστό. Να Του μοιάσει!...

Όστε οι Άγιοι δεν είναι εξωγήινοι, όπως νομίζουν μερικοί! Έζησαν και περπάτησαν στην ίδια γη που πατάμε κι εμείς! Στον δρόμο τους συνάντησαν τις ίδιες παγίδες του εχθρού Διαβόλου. Την ίδια κακότητα. Η θλίψη και ο πόνος χτύπησαν και τη δική τους καρδιά! Οι αδυναμίες και τα ελαττώματα, που συνοδεύουν την ανθρώπινη φύση (από την πτώση της κι έπειτα), δεν τους άφησαν απείραχτους!... Αυτοί όμως τι έκαναν; Νικήθηκαν από όλα αυτά; — Όχι! Αντιστάθηκαν. Αγωνίστηκαν! Έλεγαν: Το θέλημά Σου, Χριστέ μου, άθλημά μου! Αγώνας μου! Θέλω να γίνω όπως με θέλεις Εσύ! Και ξέρω ότι Εσύ με θέλεις Άγιο! «Άγιοι γίνεσθε, ότι εγώ άγιός εμι», έχεις πει. Δηλαδή; Θέλεις να μοιάσω σε Σένα! Τον Θεό μου! Να γίνω τέλειος! Βοήθησέ με να νικήσω τις αδυναμίες μου. Τους πειρασμούς. Τα εμπόδια!

Στις μέρες μας χρειάζεται ο κόσμος Αγίους και Μάρτυρες. Είναι ανάγκη να μιμηθούμε τους Αγίους Μάρτυρες! Η εποχή μας έχει ανάγκη! Τι σημαίνει αυτό;

- Αγωνιζόμαστε να τηρούμε πάντα τις άγιες εντολές Του.
- Ομολογούμε με θάρρος την πίστη μας.
- Σηκώνουμε ηρωικά κάποια μικρά μαρτύρια για την αγάπη του Χριστού (κοροϊδίες, περιφρόνηση, ειρωνείες, κάποιες στερήσεις φαινομενικής, πρόσκαιρης απόλαυσης κ.α.).

Σύνθημα: Στα ίχνη των Αγίων μας!